

Verlengde Kerkeboslaan 42, Wassenaar

Bron: Goodness Shamrock via Wikimedia Commons

Monumenten.nl maakt u wegwijs in monumentenland

Alles over monumenten onder één dak.

Een monument kopen, onderhouden of verduurzamen? Hier vindt u alle informatie, inspiratie en praktische tips.

> [Gids Monumentaal Wonen](#)

> [Monumenten Community](#)

Inleiding complexonderdeel 6

(Voormalige) **PORTIERSWONING** behorend bij de historische buitenplaats **De Wittenburg**, gebouwd in 1899-1900 naar ontwerp van J.J. van Nieukerken in een aan de bouwstijl van het landhuis verwante bouwstijl (Hollandse Neo-Renaissance).

Omschrijving

Pand van één bouwlaag op T-vormige plattegrond onder zadeldak met steekcapen, gedekt met tuile du Nordpannen. De gevels zijn opgetrokken in grauwe baksteen. Rollagen boven plint, vensters en deur. Houten bakgoot op gootklossen. Voorgevel (oost) is trapgevel met erkerpartij met afgesnoten hoeken.

Waardering

De (voormalige) portierswoning behorend bij de historische buitenplaats **De Wittenburg** is van algemeen belang vanwege de cultuur- en architectuurhistorische waarde

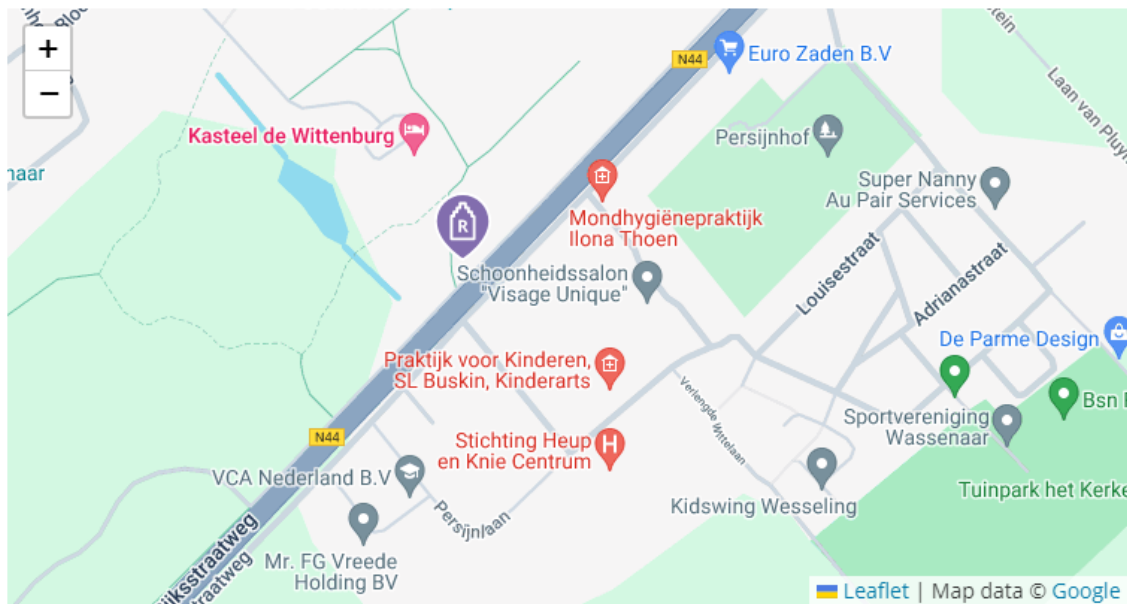
- als historisch functioneel onderdeel van een complete buitenplaats in Neo-Hollandse Renaissancestijl, naar ontwerp van de architect J.J. van Nieukerken. Het pand is redelijk gaaf in hoofdvorm, materiaalgebruik en detaillering en heeft tevens ensemblewaarde.

- voor het oeuvre van architect Van Nieukerken.

- als karakteristiek onderdeel van de buitenplaats.

- vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de overige onderdelen van de buitenplaats.

Locatie

Monumentnummer: 524635

Complexnaam: De Wittenburg

Provincie: [Zuid-Holland](#)

Gemeente: [Wassenaar](#)

Plaats: [Wassenaar](#)

Complexomschrijving:

Inleiding

Gefaseerd tot stand gekomen HISTORISCHE BUITENPLAATS DE WITTENBURG met WOONHUIS (1), PARKAANLEG (2), twee paar HEKPIJLERS (3 en 4), KOETSHUIS (5), PORTIERSWONING (6), DIENSTWONING (7), PERGOLA (8), LANTAARNS (9), twee BRUGGEN (10 en 11), een stel HEKPIJLERS (12), IJSKELDER (13) en een GRENSPAAL (14) .

De in oorsprong zestiende eeuwse buitenplaats dankt de huidige verschijningsvorm grotendeels aan veranderingen die in de negentiende en twintigste eeuw zijn doorgevoerd in parkaanleg en bebouwing.

Het landhuis en de bijgebouwen in de stijl van de Neo-Hollandse Renaissance zijn in opdracht van Jonkheer J.M. Spielman en zijn echtgenote baronesse Sophie Sloet van Olderuitenborgh in 1899-1900 gebouwd. De architect J.J. van Nieukerken (1854-1913) en zijn zonen Marie Adrianus (1879-1963) en Johan (1885-1962) ontwierpen het huis met de bijgebouwen rond een basse-court. Het in 1945 verwoeste kasteel Zuilestein bij Amerongen, waar Spielman enige tijd woonde, diende als uitgangspunt bij het ontwerp. Uitwendig kreeg het landhuis het aanzien van een typisch Hollands kasteel, inwendig werd een breed scala aan interieurstijlen toegepast, passend bij de functie van de betreffende vertrekken. De bouw werd opgedragen aan de aannemer H. Mulder Jzn. uit Terwolde en een zekere Muns werd opzichter.

Kort na de eeuwwisseling werd de tuin in Gemengde Tuinstijl aangelegd en het bestaande negentiende eeuwse landschapspark door de Utrechtse tuinarchitect Henri Copijn (1842-1923). In 1910 en later zijn in de tuin wijzigingen door L.A. Springer (bloementuin) aangebracht. De oorsprong van de buitenplaats ligt in de zestiende eeuw met het huis 'De Colffmaekerswoning', dat in de achttiende eeuw de naam Groot Hoefijzer kreeg. In 1804 werd op het terrein een nieuw huis gebouwd dat in 1846 ingrijpend werd verbouwd in Engelse Tudorstijl. In dezelfde periode werd ook het omliggende landschapspark vergroot en verfraaid. Niet lang daarna kwam de buitenplaats in handen van de heer C. Schiffer van Bleiswijk, die na een verbouwing het huis in 1855 de naam 'De Wittenburg' gaf. Aan het eind van de negentiende eeuw raakte het huis in verval en degradeerde het tot boerderij. In 1899 kocht Jonkheer H.M. Speelman de buitenplaats met het vervallen huis en verwilderd park van C.J. van der Oudermeulen, de bewoner van kasteel Oud Wassenaar. Het oude huis, dat ongeveer op de locatie van de villa Bloemcamplaan 7, was gesitueerd werd afgebroken. De vijverpartij met eilandje in de tuin van deze villa hoorde oorspronkelijk bij het oude huis.

Omschrijving

Het terrein van De Wittenburg wordt aan de zuidzijde begrensd door de buitenplaats Beukenhorst, aan de noord- en westzijde door de villabebouwing aan de Bloemcamplaan en de Bremhorstlaan, en aan de zuidoostzijde door de Rijksstraatweg. In het landschappelijke park liggen het landhuis, koetshuis en de dienstwoning rond de rechthoekige basse-cour. De portierswoning staat bij de entree tot de oprijlaan vanaf de Rijksstraatweg. Vanaf de Bloemcamplaan geeft een tweede rechte oprijlaan toegang tot het terrein.

Waardering

De historische buitenplaats De Wittenburg is van algemeen belang vanwege de cultuur- en architectuurhistorische waarde

- als voorbeeld van een in oorsprong 16de-eeuwse, doch naderhand getransformeerde buitenplaats met gebouwen en parkaanleg uit de 19de en 20ste eeuw, kenmerkend voor de ontwikkeling van Wassenaar als vestigingsplaats voor welgestelden rond 1900.

- als gaaf en representatief voorbeeld van de Neo-Hollandse Renaissance. Het is één van de eerste grote landhuizen in historische trant, die zo kenmerkend zijn voor het bouwkundige oeuvre van de architecten Van Nieukerken. De bouwkundige onderdelen zijn gaaf in hoofdvorm, materiaalgebruik en detaillering, zowel in- als uitwendig.

- in hoge mate van stedenbouwkundig belang vanwege de historisch functionele, ruimtelijke en stilistische samenhang tussen de gebouwen en objecten in relatie tot de parkaanleg in Gemengde Tuinstijl van H. Copijn en als onderdeel van de landgoederenzone langs de Rijksstraatweg in Wassenaar.

Eigenschappen

Functies

Functie	Hoofdcategorie	Subcategorie	Functietype	Is hoofdfunctie
Portierswoning	Woningen en woningbouwcomplexen	Dienstwoning(K)	oorspronkelijke functie	Ja

Adressen

Straat	Getal	Achterevoegsel	Postcode	Plaats	Locatie	Situatie	Is hoofdadres
Verlengde Kerkeboslaan	42	-	2244 BW	Wassenaar	-	-	Ja

Percelen

Kadastraal perceel	Kadastrale sectie	Kadastraal object	Appartement	Kadastrale gemeente
-	F	10801	-	Wassenaar

Bouwperiodes

Start	Eind	Notitie	Beschrijving
1899	1900	-	vervaardiging

Ambachten

Name	Beroep	Notitie
Nieukerken, J.J. ; Zuid-Holland	architect / bouwkundige / constructeur	-